

ISKORAK

CENTAR ZA PRAVA SEKSUALNIH
I RODNIH MANJINA

**IZVJEŠTAJ O RADU
UDRUGE ZA 2012.
GODINU**

1. Informacije o udruzi

Mi smo nevladina udruga osnovana 2002. godine s ciljem zalaganja protiv svih oblika diskriminacije i stigmatizacije seksualnih i rodnih manjina kao i njihovu participaciju u društvu kao jednakopravnih građana i građanki Republike Hrvatske.

Bili smo pioniri u Hrvatskoj u borbi za prava LGBT osoba, a ponosimo se činjenicom da se u našem udruženju okupljaju ljudi kojima nije bitno pitanje različitosti u seksualnosti, već ciljevi koje želimo zajedničkim naporima ostvariti. Iskorak se temelji na demokratskim načelima koji su zajamčeni Zakonima RH, Statutom centra te na transparentnom sustavu rukovođenja.

U svom višegodišnjem radu razvili smo jednostavan sustav upravljanja udrugom koji se temelji na radu i izvrsnosti. Svi članovi udruge aktivno sudjeluju u svim razinama upravljanja udrugom.

Ciljevi

- unaprijeđenje zakonskih okvira za zaštitu ljudskih prava seksualnih i rodnih manjina, svih vrsta diskriminacije i nasilja na osnovi spolne orijentacije, rodnog identiteta i rodnog izražavanja;
- unaprijeđenje zdravstvenih okvira za zaštitu zdravlja i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama u svrhu poboljšanja kvalitete življenja seksualnih i rodnih manjina;
- izgradnja, unaprijeđenje i promicanje kulturno-društvene infrastrukture u svrhu povećanja društveno-socijalne uključenosti seksualnih i rodnih manjina te njihovom ravnopravijem sudjelovanju društvu;
- promicanje društvenih promjena povezujući obrazovanje, aktivizam i istraživanje te doprinos razvoju demokratskog i civilnog društva, zaštiti i promociji ljudskih i građanskih prava i sloboda, razvoju volonterstva te neprofitnog poduzetništva;
- ostvarenje slobodnog, demokratskog, laičkog, emancipiranog i civilnog društva u kojemu su temeljne vrijednosti sloboda, mir, nenasilje, individualnost, pravednost, rodna ravnopravnost, tolerancija, sloboda govora, sloboda misli, te očuvanje, promicanje i prihvaćanje različitosti, sloboda izražavanja kao i pravo na samoidentifikaciju i samodefiniciju.

Djelatnosti

- javno zagovaranje, zaštita i promicanje prava i kulture seksualnih i rodnih manjina, zalaganje protiv svih vrsta diskriminacije i nasilja na osnovi spolne orijentacije, rodnog identiteta i rodnog izražavanja, suradnja s grupama i individuama koji dijeli iste ili slične ciljeve;
- praćenje i utjecanje na usklađivanje zakonodavstva u skladu s međunarodnim konvencijama koje se tiču položaja seksualnih i rodnih manjina u društvu;
- pružanje besplatne pravne pomoći i psihosocijalne podrške i savjetovanja seksualnim i rodnim manjinama te njihovim obiteljima kroz direktni savjetodavni rad i organiziranje grupa pomoći i samopomoći;
- predlaganje nadležnim zdravstvenim institucijama razvijanje, unaprijeđenje te provedbu javnozdravstvenih programa i istraživanja te provođenje programa radi zaštite zdravlja seksualnih i rodnih manjina s naglaskom na prevenciju HIV/AIDS-a i drugih spolno prenosivih bolesti, suzbijanje zlouporabe droga i drugih štetnih ponašanja te promicanje psiho-fizičkog zdravlja seksualnih i rodnih manjina;
- javno djelovanje i senzibiliziranje javnosti u svrhu promicanja LGBT prava, zdravlja i kulture te unaprijeđivanja položaja LGBT osoba u društvu kroz podržavanje i sudjelovanje u organiziranju javnih okupljanja seksualnih i rodnih manjina, te informiranje i edukaciju putem tiskanih i online publikacija, medija i socijalnih mreža te radionica, tečajeva, predavanja, seminara, tribina, kongresa i drugih aktivnosti u skladu sa ciljevima udruge;
- izgradnja, unaprijeđenje i promicanje kulturno-društvene infrastrukture kroz organiziranje klubbog prostora za članove udruge te organiziranje kulturno-društvenih događanja: filmskih projekcija, glazbenih slušaona i promocija, knjižnice, radionica i izložbi, manifestacija i drugih kulturno-društvenih događanja u skladu sa ciljevima udruge.
- poticanje samoorganiziranja LGBT i mladih LGBT osoba radi ostvarivanja njihovih prava te promicanje volonterskog rada i aktivnog sudjelovanje u zajednici;
- suradnja sa domaćim i međunarodnim organizacijama, institucijama, mrežama, medijima i individuama koji se bave istim i sličnim pitanjima radi osnaživanja nacionalnog, regionalnog i međunarodnog LGBT pokreta;
- organiziranje seminara i predavanja, održavanje internetskih stranica te prodaja svojih proizvoda na malo sukladno Zakonu o trgovini.

Osnovni podaci

Datum osnivanja:	12.01.2002.
Datum registracije:	27.02.2002.
Registarski broj:	21002264
RNO	0065089
OIB	93402577124
MB	01608843
Web stranica	www.iskorak.hr
E-mail	informacije@iskorak.hr
Facebook	facebook.com/iskorak
Sjedište	Zagreb, Preradovićeva 2
Žiro račun	HR4624840081101595832
Telefon	091 2444 666

Naši brandovi

Split Pride
Domine • Kontra • Iskorak

gay.hr

AIDS.HR

2. Programi i projekti

2.1. Pravna podrška i javno zagovaranje

Centar za prava seksualnih i rodni manjina - Iskorak i Lezbijska grupa Kontra započeli su suradnju na području javnog zagovaranja u proljeće 2002. godine, što je ujedno i početak intenzivnijeg zagovaranja za zaštitu prava LGBT osoba (lezbijke, gejevi, biseksualne i transrodne osobe) u hrvatskom pravnom sustavu.

Kako bismo pomogle/-i boljem sankcioniranju diskriminacije osnovale/-i smo zajednički Pravni tim Iskoraka i Kontre 2002. godine čije aktivnosti uključuju pružanje direktne pravne pomoći LGBT osobama, te javno zagovaranje za zakonske promjene. Također redovito izdajemo publikacije kojima informiramo LGBT populaciju o njihovim pravima i zakonima Republike Hrvatske.

Nasilje i diskriminacija motivirani spolnom orijentacijom ili rodnom identitetom su i dalje česte pojave u hrvatskom društvu. Oblici nasilja različiti su, od psihičkog, verbalnog do fizičkog nasilja. Gorući problem i dalje je strah žrtava koje ne prijavljuju doživljeno nasilje zbog moguće stigmatizacije okoline. LGBT osobe u velikom broju slučajeva nisu upoznate sa svojim pravima, niti s mehanizmima zaštite tih prava. Nemaju povjerenja u državne institucije, osobito u policiju, čiji službenici kontinuirano postupaju na diskriminativan način prilikom tretiranja slučajeva diskriminacije i nasilja nad LGBT osobama. Upravo je zbog toga stvaran broj slučajeva nasilja i diskriminacije nemoguće procijeniti.

Ipak, upravo na tom području proteklih godina bilježimo određene pomake te kao pozitivan pomak u zaštiti prava LGBT osoba u Republici Hrvatskoj u 2012. godini izdajemo uvođenjeciljane edukacije o zločinima iz mržnje prema LGBT osobama za studente stručnog studija kriminalistike u sklopu zajedničkog projekta Iskoraka i Kontre "Prevenција i suzbijanje zločina iz mržnje prema LGBT osobama" a koji je financijski podržan od strane Nizozemske ambasade. Pozitivan pomak vidljiv je i po tome što je Split Pride 2012 prošao bez incidenta što ukazuje na spremnost državnih institucija da osiguraju pravo na javno okupljanje LGBT osoba u Splitu.

Više o radu i pojedinačnim slučajevima Pravnog tima Iskoraka i Kontre u 2012. godini možete pročitati u **Izveštaju o stanju ljudskih prava LGBT osoba u 2012. godini u Republici Hrvatskoj** kojeg možete skinuti u .pdf formatu na web stranicama www.kontra.hr i www.iskorak.hr.

Ciljevi Pravnog tima Iskoraka i Kontre su pružanje izravne pravne pomoći žrtvama nasilja i diskriminacije koju su doživjeli na temelju svoje spolne orijentacije ili rodnog identiteta; suradnja s policijom, državnim odvjetništvima i sudovima u vezi suzbijanja zločina iz mržnje; zagovaranje za izmjene zakona s ciljem zaštite prava na poštovanje privatnog života transrodnih osoba (zakonsko priznanje novog imena i spola); zagovaranje za izjednačavanje istospolnih parova s raznospolnima u pogledu prava i obve-za koje proizlaze iz braka i izvanbračne zajednice; rad sa sindikatima i poslodavcima u vezi sa zaštitom od diskriminacije na radnom mjestu za LGBT

osobe; razvoj sudske prakse kroz podizanje udruženih tužbi i sudjelovanje u svojstvu umješača uparničnim postupcima za zaštitu od diskriminacije sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije; zagovaranje za donošenje Nacionalnog programa za suzbijanje diskriminacije na temelju spolne orijentacije i rodnog identiteta.

Izravni korisnici ovog projekta su pripadnici LGBT zajednice, policijski službenici, državni odvjetnici, sudci i drugi s kojima direktno surađujemo poput sindikalnih povjerenika.

2.2. Psihosocijalna podrška

Projektom provodimo aktivnosti individualnog savjetovanja, grupnog savjetovanja i radionica podrške, online savjetovanja te promotivno - edukativnih aktivnosti usmjerenih prema seksualnim i rodnim manjinama. **Psihološka pomoć je neophodna da bi LGBT osobe mogle prevladati osjećaj bespomoćnosti, krivnje, sramote i stalnoga straha te da se suoče s negativnim reakcijama okoline i steknu samopouzdanje.** Zdravstveno savjetovanje, informiranje i edukacija neophodno je zbog visoke prevalencije HIV/AIDS-a u MSM populaciji dok je pravno savjetovanje i podrška potrebna zbog visoke razine diskriminacije i različitih oblika nasilja prema pripadnicima i pripadnicama seksualnih i rodnih manjina. Iako postoje različite institucije koje pružaju psihološke, zdravstvene i pravne savjete, potrebno je da ovo savjetovanje zbog specifičnosti problema bude u okviru Iskoraka jer se mnogi pripadnici i pripadnice seksualnih i rodnih manjina ionako vrlo teško odlučuju obratiti za pomoć, a velika većina ih inzistira na diskreciji i potpunoj anonimnosti.

Savjetovalištem želimo pružiti siguran prostor gdje osobe kada osjete potrebu mogu potražiti psihološku podršku ili sudjelovati u tematskim radionicama, dobiti važne informacije te razmjeniti iskustva i međusobno se podržati. Važno je osigurati cjelovito i kontinuirano pružanje podrške seksualnim i rodnim manjinama.

Opći cilj je povećanje samopouzdanja LGBT osobama i samim time unaprijeđenje kvalitete življenja, uključujući i mentalno zdravlje i pružanje potpore žrtvama homo/bi/transfobije čime će one lakše obavljati svoje društvene, obiteljske i profesionalne dužnosti, što je u interesu društva općenito.

Izravni korisnici ovog projekta su pripadnici LGBT zajednice odnosno seksualne i rodne manjine.

2.3. Unaprijeđenje zdravlja i HIV/AIDS

U Zagrebu **najveći broj novootkrivenih slučajeva infekcije HIV-om čine muškarci koji imaju spolne odnose s muškarcima (MSM).** Oni uključuju gej (homoseksualne) i biseksualne muškarce te one muškarce koji se ne identificiraju tako, no prakticiraju spolne odnose s muškarcima.

MSM predvladava u ukupnom broju svih otkrivenih slučajeva HIV-a (54.4%) u Hrvatskoj (izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo). U Zagrebu udio MSM osoba je i veći (70%), dok je posebno alarmirajući podatak da je u 2012. godini (do listopada) od ukupnog broja otkrivenih slučajeva HIV-a 89.2% su bili MSM.

Zabrinjavajuće je što **većinu osoba inficiranih HIV-om otkriveno kasno**, takozvani *later presenters* čine 57.6% od otkrivenih slučajeva.

Program uključuje individualne intervencije od strane udruge sa distribucijom besplatnih kondoma, lubrikanata, informativnih i edukativnih brošura te savjetovanjem i podrškom MSM osobama. Namjera ovih intervencija je izgradnja vještina u korištenju kondoma i lubrikanata, informiranje i educiranje o HIV-u i spolno prenosivim bolestima kao i o načinima testiranja i liječenja.

Opći cilj: Smanjiti rizično spolno ponašanje u MSM populaciji (povećati postotak MSM osoba koji su koristili kondom prilikom zadnjeg analnog i/ili vaginalnog spolnog odnosa).

Specifični cilj: Smanjiti prevalenciju spolno prenosivih bolesti i smanjiti incidenciju HIV-a, odnosno zadržati prevalenciju HIV-a na trenutnoj razini (UNGASS - United Nations General Assembly Special Session on HIV - preporuka): Gonoreja (Gonorhea) 13,1%, Sifilis (Syphilis) 10,6%, Klamidija (Chlamydia) 7,8%, Hepatitis B 7,3%, HIV 4.5%

2.4. Socijalna mreža Gay.hr

2012. godina bila je ponajviše obilježena razvojem nove programsko-tehničke podrške i privatnim "alfa" testiranjima. Krajem godine novi sustav je ušao u zatvorenu "beta" fazu testiranja gdje se svakodnevno uključuje po nekoliko članova/ica socijalne mreže u testiranje novog softverskog rješenja. Do sada je ukupno obavljeno 23 usmjerena i odvojena testa funkcionalnosti, dizajna i uporabljivosti stranice. Također u posljednja 3 mjeseca nakon provedenog javnog natječaja te individualnih intervjua odabran je novi tim koji će voditi gay.hr socijalnu mrežu idućih 5 godina.

U 2013. godini planiramo resurse posvetiti na tri kritične točke u razvoju Gay.hr-a:

- samoodrživost odnosno samofinanciranje kroz suradnju sa komercijalnim sektorom
- jačanje i edukacija tima volontera (tzv. community leaderi)
- produkcija sadržaja i unaprijeđenje socijalne mreže

U 2012. uspješno je uspostavljena suradnja sa nekoliko komercijalnih partnera pri čemu valja izdvojiti Lufthansu s kojima smo organizirali dvije nagradne igre za članove i članice Gay.hr-a. U 2013. godini planiramo nastaviti sa programom samofinanciranja i ostvarenjem zadanog udjela u ukupnim financijama projekta kroz navedeni program.

Novi tim volontera odnosno community leadera koji je odabran tijekom rujna, počeo je sa svojim radom sredinom listopada. Ukupno 70% tima čine dečki, dok 20% čine cure. Cilj nam je povećati omjer u korist cura. Ukupno 90% tima čine osobe starosti od 17 - 22 godine, dok 10% tima čine osobe od 22-32 godine starosti. Cilj nam je kroz 2013. godinu definirati nove uvjete korištenja stranice te plan i razvoj stranice u idućih pet godina kroz strateško i operativno planiranje.

Krajem 2012. je zaživio koncept novinarstva u zajednici, a isti namjeravamo dalje poticati i jačati tijekom 2013. godine. Upravo je cilj za 2012. bio potaknuti razvoj "Novinarstva u zajednici" i "Online zajednice" gdje će upravo korisnici putem novih alata biti u mogućnosti dijeliti sadržaj od interesa, komentirati i preporučivati sadržaj kao što to mogu činiti na facebooku, twitteru ili google plus-u. Novim programskim rješenjima unaprijeđuje se protok informacija, povećava količina sadržaja dostupna putem socijalne mreže (više informacija) te unaprijeđuju alati za komunikaciju.

2.5. LGBT Centar Zagreb

LGBT Centar Zagreb je projekt udruga Iskorak i Kontra usmjeren na izgradnju kulturno-informativno-društvene infrastrukture za pripadnike seksualnih i rodničkih manjina pružanjem socijalne interakcije, informiranja i edukacije, medijske i kulturne produkcije te razvoj LGBT identiteta kod pojedinca i zajednice. Prostor će osigurati širok i opsežan raspon usluga podrške, informiranja, kulturno-društvenih aktivnosti, obrazovanja i zagovaranja za LGBT zajednicu.

Problemi s kojima se LGBT osobe suočavaju u javnim prostorima odnose se na ograničene mogućnosti iskazivanja drugačijih seksualnih i rodničkih identiteta i izražavanja, izloženost opasnosti od homofobije, transfobije, nesnošljivosti i drugih oblika nasilja.

No, LGBT Centar Zagreb je slobodan i hate-free prostor u kojemu su dobrodošle sve osobe koje uvažavaju rodnu, seksualnu, političku i svaku drugu potrebu za nenormativnim izražavanjem. Centar doprinosi ravnopravnom sudjelovanju LGBT osoba u društvenom životu grada Zagreba.

Pojedinačni ciljevi LGBT Centra su osigurati siguran prostor u Zagrebu za LGBT zajednicu i njihove istomišljenike; stvoriti mjesto koje će biti referentni centar za sva pitanja vezana uz LGBT zajednicu; pružanje kulturno-društvenih aktivnosti i programa podrške od/za LGBT zajednicu; predstavljati LGBT zajednicu i služiti kao njen zagovornik.

Tijekom 2012. godine prostor dobiven od Grada Zagreba bilo je potrebno sanirati pa su građevinski radovi obilježili cijelu godinu, a planirano otvaranje LGBT centra je pomaknuto na prvi kvartal 2013. godine.

2.6. Split Pride

Javna okupljanja za prava LGBT osoba (popularno nazvano Gay Pride) održavaju se diljem svijeta od 1970. godine kao obljetnica sukoba građana i građanki s policijom ispred njujorškog kluba **The Stonewall Inn** u ulici **Christopher** u noći s 27. na 28. lipnja 1969. Pobuna gostiju The Stonewall Inn kluba bio je odgovor na česte policijske racije, napade, uznemiravanje i diskriminaciju LGBT osoba u to vrijeme. Povorke ponosa LGBT osoba održavaju se uglavnom u lipnju i srpnju pod različitim imenima, no najčešće kao «**Pride**» ili «**Christopher Street Day**» («**CSD**»). Pride povorke proširile su se diljem svijeta kao znak vidljivosti i kao oblik sjećanja na prvu pobunu LGBT osoba.

Javna okupljanja za prava LGBT osoba u Hrvatskoj pokrenule su udruge **Kontra** i **Iskorak** još 2002. godine u Zagrebu, te 2011. godine u Splitu zajedno s feminističkom organizacijom za promicanje ženskih prava i razvoj civilnog društva iz Splita – **Domine**.

Tema Split Pride-a 2012 bila je **pravo za zaštitu obiteljskog života istospolnih parova**. Slogan drugog Split Pride-a bio je "**Jedanki pred zakonom!**".

U 2010. godini donesene su prve presude Europskog suda za ljudska prava u kojima je Sud potvrdio da se istospolne zajednice smatraju obitelji prema Europskoj konvenciji o ljudskim pravima (P.B. i J.S. protiv Austrije).

Zakon o istospolnim zajednicama usvojen je prije više od sedam godina, međutim on ne daje istospolnim parovima praktički nikakva prava, što uzrokuje diskriminaciju u svakodnevnom životu. Naprimjer, dvoje ljudi mogu živjeti zajedno 20 i više godina i pritom nemaju pravo na zdravstveno osiguranje preko partnera/-ice, niti pravo na naslijeđivanje i obiteljsku mirovinu.

Mnoga djeca u Hrvatskoj već žive sretne živote u istospolnim obiteljima. Ipak, ta djeca ne uživaju jednaka prava kao djeca koja žive u raznospolnim obiteljima. Tako, partner/-ica biološkog roditelja/-ice ili posvojitelja/-ice djeteta nema obvezu uzdržavanja tog djeteta. U slučaju smrti biološkog roditelja/-ice ili posvojitelja/-ice dijete će biti izdvojeno iz svoje obitelji i smješteno u dom za nezbrinutu djecu.

Ciljevi javnih okupljanja za prava LGBT osoba jesu otvorenje javnih rasprava na temu diskriminacije LGBT osoba i poticanje pozitivnih zakonskih promjena za zaštitu ljudskih prava LGBT osoba.

3. Aktivnosti

17.01.2012.	Svi smo pred zakonom jednaki
Zagovaranje Zagreb, Trg sv. Marka	Aktivisti Iskoraka i Lezbijske grupe Kontra održali su akciju ispred Ustavnog suda te su urudžbirali prijedlog za ocjenu ustavnosti Obiteljskog zakona jer nije u skladu s čl. 14 Ustava RH " Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. Svi su pred zakonom jednaki."
	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Večernji list

17.01.2012.	Sastanak s gradonačelnikom Zagreba Milanom Bandićem
Sastanak Zagreb	Na sastanku se razgovaralo o potrebi iznalaženja novog prostora za njihovo djelovanje, u čemu su, kako stoji u priopćenju, dobili podršku gradonačelnika te će po njegovom nalogu njegovi suradnici u narednih mjesec dana izvidjeti mogućnosti rješenja problema u okviru zakonske regulative. Gradonačelnik Bandić pozdravio je nastojanja udruga na jačanju prava seksualnih i rodnih manjina te istaknuo nužnost suzbijanja svih vrsta diskriminacije, istaknuto je u priopćenju. Sastanku je, među ostalima, nazočila zamjenica gradonačelnika Jelena Pavičić Vukičević, zamjenik pročelnika za obrazovanje, kulturu i šport Tedi Lušetić te gradonačelnikov savjetnik Zdravko Čokić.
	LGBT osobe
	Press: Dnevnik.hr , Večernji list

10.02.2012.	Projekcija filma Howl
Kultura Zagreb, net kulturni klub MaMa	U sklopu društvenih aktivnosti prikazali smo film Howl u net kulturnom klubu MaMa nakon čega smo održali diskusiju o filmu.
	LGBT osobe
	Najava: gay.hr

20.02.2012.	Predstavljanje knjige 'U svom dvorištu'
Kultura	Predstavili smo knjigu 'U svom dvorištu' autorice Suzane Tratnik u gradskoj knjižnici Marko Marulić u Splitu kao dio kulturnog predprograma Split Pride 2012. Suzana Tratnik je spisateljica iz Slovenije te LGBT aktivistkinja koja u svojoj književnosti provlači LGBT teme. Događaj je moderirala Luiza Bouharoua.
Split, Gradska knjižnica Marko Marulić	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Slobodna Dalmacija

29.02.2012.	Predstavljanje godišnjeg izvještaja za 2011
Zagovaranje	Održali smo konferenciju za medije povodom predstavljanja Godišnjeg izvještaja o stanju ljudskih prava LGBT osoba u Republici Hrvatskoj u 2011 godini u Centru za ljudska prava.
Zagreb, Centar za ljudska prava	šira javnost
	Press: Večernji list , tportal , Slobodna Dalmacija ,

02.03.2012.	Projekcija filma "11. lipnja: prvi Split Pride"
Kultura	U sklopu primanja nakon konferencije Conte[s/x]ting SPORT u Goli&Bosi, 2. ožujka u 20:30 h, prikazan je dokumentarni film "11. lipnja: prvi Split Pride" autora Tomislava Ladišića.
Split, Goli&Bosi	LGBT osobe
	Press: N/A

16.03.2012.	Konferencija za medije povodom Split Pride-a 2012
Zagovaranje	Održali smo konferenciju za medije povodom objavljivanja datuma i teme drugog Split Pride-a. Također, pozvali smo volontere da nam se priključe u organizaciji javnog okupljanja. Konferencija je održana u prostorijama udruge Domine.
Split, Domine	šira javnost
	Press: tportal

17.03.2012.	Radionica crtanja stripa
Kultura Split, INFO ZONA	U INFO ZONI održana je radionica o izradi stripa za LGBT zajednicu. Radionicu je vodila umjetnica Helena Janečić, LGBT aktivistica iz Osijeka.
	LGBT osobe
	Press: N/A

22.03.2012.	Projekcija filma 'Reinas'
Kultura Osijek, Info centar za mlade PRONI	Održali smo projekciju filma 'Reinas' u Info centru za mlade PRONI u Osijeku. Pritom smo ostvarili kontakte s Volonterskim centrom Osijek te Centrom za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek kojima smo poslali svoje priručnike i brošure.
	LGBT osobe
	Press: N/A

23.03.2012.	Sastanak s gradonačelnikom Zagreba Milanom Bandićem
Sastanak Zagreb	Zagrebački gradonačelnik Milan Bandić sa suradnicima, sastao se danas s predstavnicima udruga Kontra i Iskorak, a u vezi s realizacijom njihova projekta Društveno – kulturni centar u Zagrebu. Gradonačelnik nas je izvijestio da je prihvatio Prijedlog Povjerenstva za davanje gradskih prostora na privremeno korištenje, pa će uređeni Centar moći početi s radom u 98 četvorna metra u Petrinjskoj ulici. Udruge Kontra i Iskorak najstarije su organizacije za zaštitu LGBT osoba u Zagrebu i Hrvatskoj, a nakon 15 godina djelovanja, u Centru planiramo razvijati niz edukativno – kulturnih programa, kao što su predavanja, izložbe, radionice i okrugli stolovi.
	LGBT osobe
	Press: Službene stranice grada Zagreba

25.03.2012.	Lansirane nove web stranice
Web	Lansirane nove web stranice udruge Iskorak www.iskorak.hr te specijalizirana stranica www.aids.hr .
Cijela Hrvatska	LGBT osobe, osobe koje žive s HIV-om, šira javnost
	Press: www.iskorak.hr , www.aids.hr ,

05.04.2012.	Sastanak u Ministarstvu obrazovanja
Zagovaranje	Sastanak s zamjenicom ministra obrazovanja, gospođom Marijom Lugarić, vezano za homofobične sadržaje u udžbenicima vjeronauka.
Zagreb, Ministarstvo obrazovanja	LGBT osobe, učenici/-e osnovnih i srednjih škola
	Press: Jutarnji list

13.04.2012.	Stop diskriminaciji na sveučilištu
Zagovaranje	Održali smo javnu akciju ispred Zagrebačkog sveučilišta pod nazivom 'Stop diskriminaciji na sveučilištu'. Akcija je potaknuta daljnjom diskriminacijom dr.sc. Daria Krešića na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu te šutnjom sveučilišta na naše dopise o nastavku diskriminacije.
Zagreb, Zagrebačko sveučilište	LGBT osobe, Dario Krešić
	Press: Večernji list , tportal , Slobodna Dalmacija ,

13.04.2012.	Izložba fotografija s prvog Split Pride-a
Kultura	Kroz dva mjeseca koliko je trajao natječaj, na izložbu se odazvalo 22 autora sa ukupno 435 fotografija od kojih je na izložbi predstavljeno 13 autora sa izloženih 20 fotografija većih dimenzija te 85 fotografija manjih dimenzija. Izložba ima i multimedijalni dio te su posjetitelji mogli čuti audio snimku situacije sa Rive za vrijeme prošlogodišnjeg Pridea. U sklopu izložbe bio je postavljen i plakat sa logom Split Pridea na koji su posjetitelji izložbe mogli napisati svoje dojmove i želje vezane za Split Pride 2012. Izložba je bila otvorena do 30.04.2012.
Split, INFO ZONA	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Dalmacijanews , HRT

03.05.2012.	Sastanak s predsjednikom RH dr. Ivom Josipovićem
Zagovaranje	Sastanak s predsjednikom RH dr. Ivom Josipovićem povodom održavanja drugog Split Pride-a.
Zagreb	LGBT osobe, šira javnost

	Press: Slobodna Dalmacija , Dnevnik.hr , 24sata , Index , tportal , Večernji list , Glas Istre
--	--

04.05.2012.	Predavanje na Pravnom fakultetu u Osijeku
Predavanje	Predavanje na Pravnom fakultetu u Osijeku studentima poslijediplomskog specijalističkog studija za ljudska prava.
Osijek	studenti
	Press: Pravni fakultet u Osijeku

17.05.2012.	Obilježavanje međunarodnog dana borbe protiv homofobije
Zagovaranje	Organizirali smo javnu akciju povodom međunarodnog dana borbe protiv homofobije te smo tom prilikom uručili sljedeće zahtjeve Vladi RH: ukinite diskriminaciju istospolnih parova kroz obiteljsko zakonodavstvo; izmijenite Prijedlog Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji koji diskriminira transeksualne osobe, same žene i istospolne parove; usvojite Nacionalni program za suzbijanje diskriminacije na temelju spolne orijentacije i rodnog identiteta (nacrt Programa je već predan Ministarstvu pravosuđa); uklonite sve homofobične sadržaje iz školskih udžbenika; izmijenite Zakon o osobnom imenu i Zakon o državnim maticama vezano za promjenu imena i spola u osobnim dokumentima za transrodne osobe, sukladno prijedlozima koje je SDP predložio u Hrvatskom saboru kao oporbena stranka 2010. godine.
Zagreb	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Novi list , Dnevnik.hr , HRT

20.05.2012.	Posjet predsjednika RH udruzi Domine
Zagovaranje	Predsjednik RH dr.sc. Ivo Josipović posjetio je udruhu Domine povodom drugog Split Pride-a (http://www.split-pride.net/podrska/)
Split, udruga Domine	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Slobodna Dalmacija , Večernji list , Glas Istre , Jutarnji list , HRT

21.05.2012.	VI regionalna HIV/AIDS konferencija
Konferencija	Zoran Dominković i Kristijan Uzelac sudjelovali su na VI regionalnoj HIV/AIDS konferenciji koja se je održala u Sarajevu.
Sarajevo (BiH)	osobe koje žive s HIV-om, rizične skupine
	Press: N/A

24.05.2012.	Coming out istraživanje
Istraživanje	Istraživanjem želimo pronaći odgovore o tome kako jedna prosječna LGBT osoba u Hrvatskoj „izlazi iz ormara“ i na taj način opisati jedno od najznačajnijih razdoblja u životu velikog broja LGBT osoba, a to je coming out ili obznanjivanje vlastite spolne orijentacije obitelji, prijateljima i/ili kolegama u školi, fakultetu ili poslu. Istraživači: Marija Kavić i Hrvoje Fuček.
Zagreb	LGBT osobe
	Press: Gay.hr

28.05.2012.	Izjava za javnost povodom postupanja grada Splita
Izjava za javnost	Izjavom smo osudili postupanje Grada Splita kojim se stvara negativna atmosfera u javnosti i ponovno potiče na diskriminaciju i nasilje. Predstavnici gradske vlasti koji bi trebali štiti prava svih građana i građanki, krše zakone Republike Hrvatske i na štetu ljudskih prava jedne marginalizirane skupine pokušavaju pridobiti naklonost dijela javnosti.
Split	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Iskorak.hr

28.05.2012.	Objavljen RDS rad
Istraživanje	Rezultati prevelencije HIV-a i ostalih SPI te seksualno ponašanje muškaraca koji imaju seksualne odnose s muškarcima u Zagrebu.
Zagreb	znanstvenici, studenti, stručnjaci na području prevencije SPI
	Press: Sex Transm Infect

30.05.2012.	Tribina o drugom Split Pride-u
Tribina Split	Tribina o drugom Split Pride-u održala se je u Gradskoj knjižnici Marka Marulića, Ulica slobode 2. O drugom Split Pride-u, o temi Pride-a i o društvenoj zbilji u Splitu govorili su knježevnik Ante Tomić, novinar Zlatko Gall, aktivist Eugen Jakovčić, aktivistica Mirjana Kučer, aktivistica Sanja Juras i profesorica Mirjana Nazor. Tribinu je moderirala Barbara Matejčić.
	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Dalmacijanews , tportal , Jutarnji list

09.06.2012.	Split Pride 2012
Zagovaranje Split	U okviru programa Split Pride-a govorili su: Mirjana Kučer, predstavница Domina, Sanja Juras, predstavница Lezbijske grupe Kontra, Zoran Dominković, predstavnik Iskoraka, Marije Cornelissen, zastupnica u Europskom Parlamentu, Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Lazar Pavlović, predstavnik Gej strejt alijanse – Beograd, Zdravko Cimbalević, predstavnik LGBT Progress Foruma – Podgorica, Nina Hudej, predstavnica Ljubljana Pride-a. Na Split Pride-u nastupili su LeZbor, Drvena Marija, Dora Benc i Female Scream. 2012 godine ostvarili smo svoje pravo na javno okupljanje u Splitu, te smo privukli pažnju medija i javnosti razlogu zbog kojeg se prosvjedna Pride povorka održava – diskriminaciji u svakodnevnom životu. Zakon o istospolnim zajednicama usvojen je prije devet godina, međutim on ne daje istospolnim parovima gotovo nikakva prava. Zbog toga je tema drugog Split Pride-a pravo na zaštitu obiteljskog života istospolnih parova. Slogan Split Pride-a je «Jednake/-i pred zakonom!». Na drugom Split Pride-u sudjelovali su predstavnice/-i nacionalnih i EU institucija, te veleposlanstava, što ukazuje da su prepoznale/-i Split Pride kao važan događaj za ljudska prava u Hrvatskoj.
	LGBT osobe, šira javnost
	Press: Slobodna Dalmacija , Jutarnji list , Novi list , Večernji list , Dnevnik.hr , RTL , Dalmacijanews , tportal , Glas Istre

29.06.2012.	Dodjela nagrade GONG-a
Priznanje Zagreb	Gong je dodjelio udrugama Iskorak, Kontra i Domine godišnju nagradu za promicanje građanskog aktivizma i demokratizaciju društva za projekt Split Pride 2011.
	šira javnost
	Press: Index.hr , GONG

12.07.2012.	Presuda u slučaju Krešić protiv FOI-a
Pravna pomoć Varaždin	12. srpnja Općinski sud u Varaždinu objavio je presudu vezano za slučaj diskriminacije g. Darija Krešića, zaposlenog na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Općinski sud u Varaždinu je donio prvu pozitivnu presudu u slučaju diskriminacije na osnovu spolne orijentacije povodom prijave građanina tako što je u slučaju g. Darija Krešića ustvrdio diskriminaciju na temelju spolne orijentacije, te zabranio Fakultetu poduzimanje radnji kojima se sprečava napredovanje Darija Krešića na Fakultetu.
	Dario Krešić, šira javnost
	Press: Večernji list , tportal , index.hr , HRT , Dnevnik.hr

18.09.2012.	Sastanak s gradonačelnikom Zagreba Milanom Bandićem
Sastanak	Sastanak vezano za realizaciju projekta LGBT centar Zagreb.
Zagreb	LGBT osobe
	Press: Službene stranice grada Zagreba

10.10.2012.	Predstavljanje RDS istraživanja stručnjacima iz BiH
Predavanje Zagreb	Predstavljanje Iskoraka i RDS-a 2010 na Treningu za HIV savjetovanje i testiranje za učesnike iz BiH na Klinici za infektivne bolesti Dr. "Fran Mihaljević". Sadržaj predavanja: predstavljanje programa Prevencije HIV/AIDS-a u MSM populaciji; razumijevanje potreba i očekivanja pripadnika MSM populacije; pregled epidemiološke situacije u Hrvatskoj (MSM) i podaci s RDS istraživanja.
	Stručnjaci na polju prevencije SPI iz BiH
	Press: N/A

27.10.2012.	Sastanci s volonterima
Sastanci Split	Održan je niz sastanaka s volonterima o coming out-u, povijesti LGBT pokreta u Hrvatskoj, zločinu iz mržnje te nasilju nad LGBT osobama te niz sastanaka na kojima smo raspravljali o budućim LGBT aktivnostima u Splitu.

	<p>U prostorijama Domina održana je prva mjesečna edukativna radionica pod nazivom Povijest LGBT aktivizma. Cilj održavanja radionice bila je prezentacija LGBT aktivizma u Hrvatskoj, u regionalnom kontekstu, te izrada akcijskog plana aktivnosti za razdoblje od 01. studenog 2012. do 31. lipnja 2013.</p> <p>Prikazana su dva dokumentarna audio-video zapisa koja prikazuju iskustva organizacije prvog Pride-a u Beogradu 2001. , te godinu dana poslije, prvog Zagreb Pride-a u organizaciji Kontre i Iskoraka.</p> <p>Drugog dana radionice izrađen je akcijski plan aktivnosti koji uključuje čitav niz edukativnih, kreativnih radionica, tribina i predavanja, javnih akcija te redovitih aktivnosti zajednice kroz sportski, zabavni i kulturni program.</p>
	LGBT zajednica
	Press: Domine

19.11.2012.	Diskusija s LGBT zajednicom
Diskusija Zagreb	Diskusija o javnom zagovaranju o zaštiti obiteljskog života istospolnih parova povodom osnivanja radne grupe za izradu Zakona o registriranom partnerstvu u cilju upoznavanja LGBT zajednice o aktivnostima Iskoraka i Kontre za ukidanje diskriminacije istospolnih zajednica.
	LGBT zajednica
	Press: Kontra

21.11.2012.	Dan borbe protiv transfobije
Zagovaranje Zagreb	Zatražili smo da se usvoji amandman na Prijedlog Zakona o državnim maticama koji će jasno definirati potrebnu dokumentaciju vezano za promjenu spola na osobnim dokumentima. Tražili smo da se za transrodne osobe osigura dostupnost zdravstvenih usluga, uključivši i pokrivanje troškova medicinskih postupaka u inozemstvu ukoliko nisu dostupni u Hrvatskoj, te smatramo da bi trebalo osigurati adekvatne primjene odredaba u slučajevima zločina iz mržnje na temelju rodnog identiteta te provoditi javne kampanje s ciljem informiranja javnosti o zločinima iz mržnje nad LGBT osobama.
	LGBT zajednica, šira javnost
	Press: tportal

22.11.2012.	Brzo testiranje na HIV u Iskoraku
Testiranje Zagreb, Split	Iskorak u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo organizirao je testiranje brzim testovima na HIV za gej i bi muškarce u prostorima udruge Iskorak te u prostorima udruge HELP iz Splita. Osobe su se prijavljivali putem sustava za rezervaciju. Ukupno se testiralo 53 osobe na HIV u manje od mjesec dana. Testiranje je trajalo od 22.11. do 19.12.2012. U sklopu obilježavanja svjetskog dana borbe protiv HIV-a (World Aids Day) udruga Iskorak je organizirala Aids.hr nagradnu igru
	MSM populacija
	Press: Gay.hr , Aids.hr

05.12.2012.	Sastanak s predstavnicima Policijske akademije
Sastanak Zagreb	Sastanak s predstavnicima Policijske akademije vezano za provedbu projekta 'Prevenција i suzbijanje zločina iz mržnje prema LGBT osobama' te zbog dogovora oko predstavljanja hrvatskih iskustava u suzbijanju zločina iz mržnje na međunarodnoj konferenciji u Budvi, Crna Gora, u organizaciji Vijeća Europe na kojoj su sudjelovali Edo Bulić iz Iskoraka te Danijela Petković, pomoćnica načelnika Policijske akademije.
	Policijski službenici
	Press: N/A

07.12.2012.	Tribina o riječniku u brošuri 'Stražnja strana'
Tribina Zagreb	Održana je Tribina o rječniku u materijalima za promociju protektivnih ponašanja među gej i bi muškarcima. Tribina je bila u Booksi, 7.12.2012 u 20h. Tribinu je otvorio Zoran Dominković s prezentacijom brošure i Iskorakovih razloga za izdavanje iste, te reakcije medija kao i ciljane populacije. U nastavku su stručnjaci iz područja prevencije HIV-a izložili svoja mišljenja o temi: Aleksandar Štulhofer, prof. dr. sc., sociolog, Filozofski fakultet sveučilišta u Zagrebu; Branko Kolarić, doc. dr. sc., dr. medicine, Medicinski fakultet Rijeka; Marija Kavić, mag. psihologije, savjetnica, Referentni centar za HIV i AIDS, Klinika za infektivne bolesti «Dr. Fran Mihaljević», te je završiti s pitanjima iz publike i raspravom. Na tribini je ukupno bilo 29 sudionika.
	gay i bi muškarci
	Press: Gay.hr

4. Internet obuhvat

gay.hr		prosjek mjesečno	ukupno godina
Socijalna mreža i magazin	Visitors		489.683
	Pageviews		25.383.310
	Članova	/	8.125

aids.hr		prosjek mjesečno	ukupno godina
HIV/AIDS edukativna web stranica	Visitors		28.103
	Pageviews		102.544

split-pride.net		prosjek mjesečno	ukupno godina
Socijalna mreža i magazin	Visitors		9.751
	Pageviews		26.575

iskorak.hr		prosjek mjesečno	ukupno godina
Web stranica udruge	Visitors		13.150
	Pageviews		42.889

Facebook stranice		
fb/gay.hr	Članova / Likes	2.208
fb/split.pride	Članova / Likes	1.972
fb/iskorak	Članova / Likes	874

5. Financije

U 2012. godini Iskorak je ostvario ukupno 476.664,00 kn prihoda te je ostvario 480.570,00 kn rashoda. Strukturu rashoda čine rashodi za radnike 192.774,00 kn, materijalni rashodi 277.121,00 kn, rashodi amortizacije 4.392,00 kn, financijski rashodi u iznosu od 1.444,00 kn, donacije 595,00 kn te ostali rashodi 4.244,00 kn. Strukturu materijalnih rashoda čine: rashodi za usluge 254.415,00 kn, rashodi za materijal i energiju 10.689,00 kn te ostali nespomenuti materijalni rashodi 781,00 kn.

Udruga tijekom godine i ranije nije izdala kreditna pisma, nema hipoteke, sporova na sudu niti je dala jamčevne pologe. Udruga nema dugoročnih i kratkoročnih kredita ni zajmova.

Cjeloviti financijski izvještaj koji uključuje Prihode i Rashode te Bilancu je dostupan na upit.

Udruga Iskorak je korisnik institucionalne podrške [Zaklade za razvoj civilnog društva](#) za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

6. Praćenje kvalitete rada

Udruga Iskorak već treću godinu za redom primjenjuje SOKNO sustav praćenja kvalitete poslovanja udruge. SOKNO se zasniva na PQASSO-u (Practical Quality Assurance System for Small Organisations), sustavu osiguranja kvalitete britanske udruge Charities Evaluation Services (CES), najčešće korištenom sustavu osiguranja kvalitete u neprofitnom sektoru u Velikoj Britaniji. Iskorak ispunjava prvu razinu osiguranja kvaliteta na svim područjima definiranim SOKNO sustavom, dok na većini zadovoljava drugu razinu te na pojedinim područjima i treću razinu.

7. Volonteri

Tijekom godine na različite projekte udruge prijavilo se ukupno 77 volontera dok na postojećim projektima i programima već radi ukupno 11 volontera sa višegodišnjim angažmanom u Iskoraku što čini ukupno bazu od 88 volontera odnosno volonterki. Većina volontera/ki je raspoređena na projekte savjetovanja i podrške, online medija i Split Pride-a. Ažurno vodimo evidenciju volontera kao i njihovog angažmana, a voditelji pojedinih projekata su odgovorni za komunikaciju i angažiranje unutar projekata i/ili udruge.

U volonterski angažman ubrajamo i doprinos stručnih suradnika na projektima istraživanja te na programu savjetovanja i podrške.

8. Suradnja

Centar za prava seksualnih i rodni manjina - Iskorak i Lezbijska grupa Kontra započeli su suradnju na području javnog zagovaranja u proljeće 2002. godine, što je ujedno i početak intenzivnijeg zagovaranja za zaštitu prava LGBT osoba (lezbijke, gejevi, biseksualne i transrodne osobe) u hrvatskom pravnom sustavu.

Suradnju s udrugom Domine - Feminističkom organizacijom za promicanje ženskih prava i razvoj civilnog društva ostvarili smo 2011. godine prilikom organizacije prvog Split Pride-a i ostalih kulturno društvenih aktivnosti za LGBT zajednicu u Splitu te smo tu suradnju nastavili i u 2012. godini prilikom organizacije drugog Split Pride-a.